

Το νέο «Κατοχικό» «Δάνειο»

6^η Σεπτεμβρίου 2013

Το Κατοχικό Δάνειο μόνο δάνειο δεν ήταν, όπως όλοι γνωρίζουμε. Το ίδιο συμβαίνει και με το Νέο Κατοχικό Δάνειο. Αυτό που έμμεσα προσφέρουν οι λαοί των υπό τροϊκανής κατοχής χωρών της Περιφέρειας στο Γενικό Λογιστήριο του γερμανικού κράτους.

Σύμφωνα με στοιχεία που πρόσφατα δημοσιοποίησε το γερμανικό υπουργείο οικονομικών (τα οποία δημοσίευσε το Der Spiegel στις 19 Αυγούστου) η γερμανική κυβέρνηση υπολογίζει πως, στην διάρκεια της περιόδου 2010-2014, θα έχει εξοικονομήσει κατ' ελάχιστον €41 δις λόγω της κρίσης.

Όπως αναφέρει το υπουργείο στο πόρισμα που είδε την δημοσιότητα, η κρίση στις χώρες της περιφέρειας συμπίεσε τα επιτόκια δανεισμού της ομοσπονδιακής κυβέρνησης της Γερμανίας με αποτέλεσμα αυτή την εξοικονόμηση. Πως μετρούν τον βαθμό συμπίεσης του κόστους δανεισμού του γερμανικού κράτους; Αν και κανείς δεν μπορεί να ξέρει ακριβώς σε ποιο επίπεδο θα κυμαίνονταν τα επιτόκια δανεισμού της Γερμανίας αν δεν είχε ξεσπάσει η Κρίση του Ευρώ, η μεθοδικότητα των γερμανών αξιωματούχων βοηθούν να κάνουμε έναν ενδιαφέροντα υπολογισμό αυτών των οφελών: Κάθε χρόνο, υπηρεσία του υπουργείου του κ. Σόιμπλε προβλέπει το ύψος των επιτοκίων δανεισμού για την επόμενη περίοδο έτσι ώστε ο υπουργός να έχει μια γενική εποπτεία, βασισμένη σε προβλέψεις, της εξέλιξης του κόστους δανεισμού της χώρας για τα επόμενα π.χ. τέσσερα χρόνια. Έτσι λοιπόν ήταν δυνατόν να γίνει η σύγκριση μεταξύ (α) των επιτοκίων δανεισμού της γερμανικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης που κατέβαλε στους δανειστές του κράτους κατά την περίοδο 2010-2014 και (β) των επιτοκίων όπως είχαν προβλεφτεί από την υπηρεσία του υπουργείου το 2009.

Αυτό που συνέβη ήταν ότι, καθώς οι χώρες της περιφέρειας (αρχής γενομένης από την Ελλάδα) βυθίζονταν στην πτώχευση η μία μετά την άλλη, οι κάτοχοι ομολόγων των χωρών μας άρχισαν να τα ξεπουλάνε αγοράζοντας με τα έσοδα που αποκτούσαν τα πιο σίγουρα γερμανικά ομόλογα. Έτσι, οι τιμές των γερμανικών ομολόγων ανέβαιναν και τα επιτόκια δανεισμού που έπρεπε να προσφέρει το γερμανικό κράτος για να δανείζεται μειώνονταν ραγδαία. Το γερμανικό υπουργείο οικονομικών κατέληξε, με αυτό τον τρόπο, στον αριθμό €41 δις – έναν αριθμό που αποτελεί το ελάχιστο όφελος του γερμανικού δημοσίου από την κρίση χρέους των χωρών της περιφέρειας.

Αν το καλοσκεφτούμε, δεδομένου ότι (α) οι χώρες της περιφέρειας έχουν καταλήξει σε μια κατάσταση υποτέλειας στην τρόικα, ακόμα και ως προς τις παραμικρές λεπτομέρειες που αφορούν την καθημερινότητα των πολιτών (π.χ. το αν το πετρέλαιο θέρμανσης θα έχει τον ίδιο φόρο με το κίνησης), και (β) η κρίση που τις έφερε σε αυτή την κατάσταση υποτέλειας, κατοχής, ουσιαστικά «προικοδότησε» το γερμανικό κράτος με αυτά τα €41 δις, δεν είναι καθόλου

τραβηγμένο να αναφέρομαι σε ένα Νέο «Κατοχικό» «Δάνειο». Δάνειο που όπως και το παλαιό μόνο δάνειο δεν είναι.

Όσο για το ακριβές μέγεθός του, πολύ φοβάμαι ότι το ποσό των €41 δις που αναφέρει το υπουργείο οικονομικών του κ. Σόιμπλε πρέπει να πολλαπλασιαστεί με το δέκα για να υπολογιστεί σωστά. Πράγματι αγαπητέ αναγνώστη, θεωρώ πως το ποσόν που εξοικονόμησε το γερμανικό υπουργείο οικονομικών λόγω της Κρίσης του Ευρώ αγγίζει τα €400 δις. Από που προκύπτει αυτό; Από δύο πηγές.

Πρώτον, το ίδιο το υπουργείο οικονομικών της Γερμανίας παραδέχεται ότι τις χρονιές 2010-12 εξέδωσε ομόλογα αξίας €73 δις μικρότερης από εκείνη που υπολόγιζε. Με άλλα λόγια, δεν είναι μόνο ότι το γερμανικό κράτος πληρώνει λιγότερους τόκους, καθώς το επιτόκιο δανεισμού του μειώνεται. Είναι και το ότι, καθώς το επιτόκιο μειώνεται, όταν γερμανικά ομόλογα ωριμάζουν και πρέπει να αποπληρωθούν, το γερμανικό δημόσιο δανείζεται λιγότερα για να τα ανακυλήσει στο μέλλον εκδίδοντας έτσι μικρότερο νέο χρέος. Για την περίοδο 2010-2014 είναι εύλογο να υποθέσουμε ότι η Γερμανία εξοικονόμησε περί τα €90 δις από αυτή την διαδικασία. Συν τα €41 δις που προαναφέραμε, έχουμε έναν σύνολο €131 δις.

Δεύτερον, παράλληλα με την στροφή των επενδυτών στα γερμανικά ομόλογα, υπάρχει και η στροφή των καταθετών της περιφέρειας προς τις τράπεζες της Φραγκφούρτης. Έλληνες, Ισπανοί, Πορτογάλλοι, Ιρλανδοί μεταφέρουν τις καταθέσεις τους στις γερμανικές τράπεζες για να μην την «πατήσουν» όπως οι Κύπριοι καταθέτες. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καταδεικνύει πως μόνο εντός του 2012 είχαμε €95 δις καταθέσεων τα οποία κατέφυγαν από την περιφέρεια προς την Φραγκφούρτη (ένας αριθμός που, αν μη τι άλλο, μάλλον υποτιμά την φυγή κεφαλαίων προς την Γερμανία). Ακόμα κι αν το 2012 ήταν το Έτος της Μεγάλης Φυγής (με τα υπόλοιπα έτη να υπολείπονται ως προς την βιαιότητα αυτών των μεταφορών) είναι πολύ πιθανόν την περίοδο 2010-14 να μεταβιβάστηκαν €275 δις προς τις γερμανικές τράπεζες. Μια τέτοια ροή κεφαλαίων οφείλει όχι μόνο τους τραπεζίτες αλλά και το κράτος. Οι γερμανικές τράπεζες, μετά το 2008, βρέθηκαν σε κατάσταση βαθιάς πτώχευσης. Χωρίς την συνεχή αρωγή της ομοσπονδιακής κυβέρνησης δεν θα μπορούσαν να λειτουργούν. Η κυβέρνηση μάλιστα δημιούργησε κρατικά χωνευτήρια κακών ιδιωτικών χρεών και τραπεζικών ζημιών (bad banks) τα οποία απαιτούν συστηματική χρηματοδότηση. Όμως, λόγω της ροής των προαναφερθέντων κεφαλαίων στο τραπεζικό σύστημα, ο κ. Σόιμπλε μπόρεσε να αντισταθεί των απαιτήσεων από τους φίλους του τους τραπεζίτες για επί πλέον κρατική ενίσχυση.

Συνοπτικά, από τότε που οι χώρες μας κατέρρευσαν, και **επειδή οι χώρες μας κατέρρευσαν**, μεταξύ €300 και €400 δις μεταφέρθηκαν έμμεσα από την ευρωπαϊκή περιφέρεια στο Γενικό Λογιστήριο του γερμανικού υπουργείου οικονομικών. Παράλληλα, οι χώρες μας, με την ενθουσιώση υποστήριξη των εγχώριων «ελίτ», εντάχθηκαν σε ένα καθεστώς ιδιότυπης κατοχής. Ήταν *ως εάν*

ένα Νέο Πανευρωπαϊκό Κατοχικό Δάνειο να έχει επιβληθεί στο πλαίσιο της Ευρωζώνης στην ευρωπαϊκή περιφέρεια. Από την δική της μεριά, η γερμανική κυβέρνηση έχει καταβάλει, ως αντίτιμο, εγγυήσεις για τα διάφορα μνημονιακά δάνεια (έμμεσα και άμεσα) της τάξης των €600 δις. Ακόμα και €100 ή €200 δις από αυτά τα μνημονιακά δάνεια να διαγράψει μέσα από κάποιο κούρεμα (το οποίο θα παλαίψει με νύχια και με δόντια να μην αποδεχθεί), πάλι το ύψος του Νέου Πανευρωπαϊκού Κατοχικού «Δανείου» θα κυμαίνεται στα €200 δις. Το οποίο βέβαια, όπως και το «παλαιό», δεν πρόκειται να αποπληρωθεί ποτέ!